

รายงาน ของ

คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้าว
พ.ศ.
(ฉบับปรับปรุงล่าสุด
๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒)

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รายงาน
ของ
คณะกรรมการการเลือกตั้ง
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติชั่วคราว พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
(ฉบับปรับปรุงล่าสุด ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒)

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้าว พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว.(สนช)(กมธ.๑)๐๐๐๙/(ร.๒๗)

วันที่

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง รายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้าว พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติข้าว พ.ศ. (นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น คณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายกรรณภว์ ชนภรรคภวิน
๒. นายกฤษณพงศ์ ศรีพงษ์พันธุ์กุล
๓. นางกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์
๔. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ
๕. พลโท จเรศักดิ์ อานุภาพ
๖. นางจินตนา ชัยยวรรณาการ
๗. พลเอก ชยุดิ สุวรรณมาศ
๘. พลเรือเอก ชุมนุช อัจวงษ์
๙. นายประภาศ คงเอียด
๑๐. นายพนิต ธีรภาพวงศ์
๑๑. นายพรศักดิ์ เจียรณัย
๑๒. พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์
๑๓. พลเอก มารุต ปิซโซตะสิงห์
๑๔. นางสาววันดี สุชาติกุลวิทย์
๑๕. พลเอก ศุภวุฒิ อุตมะ
๑๖. พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์
๑๗. พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) พลเอก มารุต ป็ชโชตะสิงห์
(มารุต ป็ชโชตะสิงห์)
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติชั่วคราว พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวธิดา เจษฎาชีวิน)
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติชั่วคราว พ.ศ.

สำนักกรรมการ ๑

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๕๐

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๕๑

ธิดา พิมพ์

อุมาพร ทาน ๑

คกก.ตรวจทานร่างฯ กมธ. ๑ ทาน ๒

**รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้าว พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ**

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติข้าว พ.ศ. (นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น คณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน โดยมีกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๔๕ วัน ต่อมาในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้ลงมติให้ขยายเวลาปฏิบัติงานออกไปอีก ๓๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ พลเอก มารุต ปิยะโชติสังข์	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๒ นายกรรณภว์ ธนภรรคภวิน	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ พลโท จเรศักดิ์ อานุภาพ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๔ พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๕ นายกฤษณพงศ์ ศรีพงษ์พันธุ์กุล	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๖ นายพนิต ธีรภาพวงศ์	เป็นรองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๗ นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๘ พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๙ พลเรือเอก ชุมนุช อัจฉริยะ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๑๐ พลเอก ศุภวุฒิ อดิเรก	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้งที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ จำนวน ๔ คน ดังนี้

- ๒.๑ นายอภิชาติ พงษ์ศรีหตุลชัย
- ๒.๒ นายวรชัย ชวพงศ์
- ๒.๓ รองศาสตราจารย์ ดร. อรปภา ชูติกรทวีสิน
- ๒.๔ นายสุทธิพงษ์ แสงเงิน

๓. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นางสาวธิดา เจษฎาชีวิน สำนักกรรมการ ๑ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๘๖ วรรคสาม

๔. ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น ดังนี้

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นางสุกัญญา สุรวัฒนานันท์

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

กระทรวงการคลัง

กรมศุลกากร

๑) นายมาโนช รอดสม

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

๒) นายศิริศักดิ์ ตั้งสุภากิจ

ผู้อำนวยการส่วนสืบสวนปราบปราม ๑

๓) นางภารดี สุวรรณศรี

นิติกรชำนาญการ

๔) นายพจนเวศย์ ชีระชวพิชัย

นักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๑) นางสาวศากุน ลัมพสาระ

ผู้อำนวยการส่วนสถาบันการเงิน

เฉพาะกิจ ๑

๒) นางสาวกุสุมา คงฤทธิ

เศรษฐกรชำนาญการ

๓) นายลัทธพล เจริญชินษา

นิติกรปฏิบัติการ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๑) นายพงษ์พันธ์ จงรักษ์

ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ

๒) นายประสาน พูลเวช

รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมการข้าว

๑) นายโอวาท ยิ่งลาภ

ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการ

พระราชดำริ

๒) นางสาวนันทิชา วรรณสว่าง

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

๓) นายเกรียงไกร พันธุ์วรรณ

ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสาร

๔) นายสิริยศ แก่งศรีสังข์

นิติกรชำนาญการพิเศษ

๕) นายบัณฑิต จันท

นิติกรชำนาญการ

๖) นายพิริรัตน์ เจริญนิตินนท์

นิติกรปฏิบัติการ

๗) นางสาวรัฐธิภา ธนารักษ์

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

๘) นางสาวภัทรา สุกุณวัฒน์

นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

กรมพัฒนาที่ดิน

- ๑) นางสาวภัทราภรณ์ โสเจยยา
- ๒) นายกิตตินันท์ วรอนุวัฒน์กุล
- ๓) นางสาวมัชฌิมา คำลอย

รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
ผู้เชี่ยวชาญด้านวางแผนการใช้ที่ดิน
นักวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร

- ๑) นางทัศนีย์ ศรีโสภาน
- ๒) นายพิชิต เหลืองหิรัญ

ผู้อำนวยการกลุ่มควบคุมพันธุ์พืช
สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร
นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

กรมส่งเสริมการเกษตร

- ๑) นางพรรณนาภา ปรัชญาศิริ
- ๒) นางสาวจุฬาลักษณ์ มลิวัลย์
- ๓) นางสาวพุทธิตา เชียงสงค์
- ๔) นายสัมฤทธิ์ เทวะภูมิ

ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร
นิติกรชำนาญการ
นิติกร
นักวิชาการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

- ๑) นางพรพรรณ เห็นสว่าง
- ๒) นายศิริวัฒน์ ทรงธนศักดิ์
- ๓) นางสาวศิริลักษณ์ พัฒนพันธุ์

รักษาการณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบสถิติ
การเกษตร
นักวิชาการสถิติชำนาญการพิเศษ
เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ

กระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าต่างประเทศ

- ๑) นายพยง โชคชัยศรี
- ๒) นางสาวสิริบุษย์ อึ้งภากรณ์
- ๓) นางวศินี อธิสุข
- ๔) นางสาวกุลภัส ชูทรงเดช

ที่ปรึกษากฎหมาย
ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
ผู้อำนวยการกองบริหารการค้าข้าว
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ

กรมการค้าภายใน

- ๑) นายภฤชชญา ทองประเสริฐ
- ๒) นายสมบัติ หุตะเจริญ
- ๓) นางสาวลภัสสรดา เป็งอ้าย

นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ

กระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

- ๑) นายชินวัฒน์ อัศโนมันต์
- ๒) นายสุวรรณ เนตรนิตกุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ชำนาญการพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มพัฒนาการบริหารงานท้องถิ่น

๓) นางสาวธัญญารัตน์ มุสิก	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ
๔) นางสาวศรารัตน์ ภูมิ่ง	เจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติการ
๕) นายพัฒนา บรรณาการ	นักวิชาการปกครอง

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

๑) นางสาวณัทพร ภูจำนง	หัวหน้าฝ่ายพัฒนาเครือข่ายพันธมิตร
๒) นายปกรณ์ เพ็ชรประยูร	หัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจ

สภาเกษตรกรแห่งชาติ

๑) นายสมศักดิ์ คุณเงิน	ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดขอนแก่น
๒) นายสุพจน์ ป้อมชัย	ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดลำพูน
๓) นายอติวรธรณ์ หอมนาน	ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดพะเยา
๔) นายวินัย ภูมินาถ	ผู้ประสานงาน

สมาคมส่งเสริมชาวนาไทย

๑) นายวิชัย ชิตยวงษ์	นายกสมาคม
๒) นายวิชาญ ทองดอนโต	เลขาสมาคม
๓) นายปราโมทย์ วาณิชานนท์	

ศูนย์ข้าวชุมชนภาคเหนือตอนบน

นายนิธิโรจน์ วันดี	ประธานศูนย์

ศูนย์ข้าวชุมชนภาคเหนือตอนล่าง

นายอัมภักดิ์ สีหราช	ประธานศูนย์

ศูนย์ข้าวชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

นายวิเศษ คำไชโย	ประธานศูนย์

ศูนย์ข้าวชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ดร. รณวิทย์ ปริฉัตรตระกูล	ประธานศูนย์

ศูนย์ข้าวชุมชนภาคกลาง

นายประมาณ สว่างญาติ	ประธานศูนย์

ศูนย์ข้าวชุมชนภาคตะวันออก

นายชัยพล ชาวเมืองสีวิสุ	ประธานศูนย์

ศูนย์ข้าวชุมชนภาคตะวันตก

นายระวี รุ่งเรือง	ประธานศูนย์

ศูนย์ข้าวชุมชนภาคใต้

นายบุญชอบ ทองดี	ประธานศูนย์

สมาคมชวาวนาและเกษตรกรไทย

๑) นายสุเทพ คงมาก	นายกสมาคม
๒) นายเดชา นุตาลัย	กรรมการสมาคม

สมาคมโรงสีข้าวไทย

๑) นายเกรียงศักดิ์ ตาปนานนท์	นายกสมาคม
๒) นายรังสรรค์ สบายเมือง	อุปนายกสมาคม
๓) นายหัตดิน สุวัฒน์พะวงศ์เชฎฐ	เลขาธิการสมาคม
๔) นายนิรวัจ คงวัฒนานนท์	สมาชิกสมาคม

สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย

นายสมเกียรติ มรรคยาธร	เลขาธิการสมาคม

สมาคมเมล็ดพันธุ์แห่งประเทศไทย

นางจวงจันทร์ ดวงพัตรา	นายกสมาคม

สมาคมผู้รวบรวมและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวไทย

๑) นายเกษม ผลจันทร์	นายกสมาคม
๒) นายณรงค์ ชัยจิตราวัชต์	ที่ปรึกษาสมาคม
๓) นายมานิตย์ น้อยนารถ	ที่ปรึกษาสมาคม
๔) นายนิทัศน์ เจริญธรรมรามา	ที่ปรึกษาสมาคม
๕) นางพนิตนันท์ แซ่เล่า	เจ้าหน้าที่ฝ่ายประสานงาน

๕. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีกรรมวิธีการวิสามัญสงวนความเห็น

๖. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติ
จำนวน ๒ คน ดังนี้

- ๖.๑ พลเรือเอก ชัยวัฒน์ เอี่ยมสมุทร
๖.๒ พลเรือเอก นพดล โขกระดา

๗. ผลการพิจารณา

๗.๑ ผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสองของรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย

๗.๑.๑ สรุปผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสองของรัฐธรรมนุญ
แห่งราชอาณาจักรไทยในชั้นการดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติ

โดยที่มาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย
ได้บัญญัติว่า “ ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง
วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟัง
ความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการ
ตรากฎหมายทุกชั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

ทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป” ในชั้นการพิจารณาเพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนี้

(๑) จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นโดยผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (www.senate.go.th) ในระหว่างวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ รวม ๑๖ วัน โดยมีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน ๓๑๘ คน

(๒) จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติข้าว พ.ศ. ณ โรงแรมแอมบาสเดอร์ซีดี จอมเทียน จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ประธานศูนย์ข้าวชุมชน ผู้นำชาวนา เกษตรกรผู้ทำนา ทุกพื้นที่ทั่วประเทศ จำนวนประมาณ ๑,๐๐๐ คน รวมทั้งจัดทำเอกสารหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) พร้อมทั้งจัดส่งแผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา และกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองของร่างพระราชบัญญัติมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติข้าว พ.ศ. เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๗.๑.๒ สรุปผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในชั้นการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญได้นำผลการดำเนินการตามข้อ ๗.๑.๑ และได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องโดยเชิญภาคประชาชน ทั้งจากผู้แทนชาวนา ศูนย์ข้าวชุมชน ผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ผู้ประกอบการโรงสีข้าว และผู้ประกอบการส่งออกข้าว เพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาใช้ประกอบการพิจารณาในกระบวนการตราพระราชบัญญัตินี้ครบถ้วนแล้ว

๗.๒ ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

<u>ชื่อร่างพระราชบัญญัติ</u>	มีการแก้ไข
<u>คำปรารภ</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๔</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕</u>	มีการแก้ไข

หมวด ๑ คณะกรรมการนโยบาย
และบริหารจัดการข้าว

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

มีการแก้ไข

พลเรือเอก นพดล โขจรธาดา

ขอแปรญัตติดังนี้

“มาตรา ๖ฯลฯ.....”

(๓) กรรมการผู้แทนเครือข่ายชาวนา จำนวนสองห้าคน ผู้แทนผู้ประกอบการ
ด้านโรงสีข้าว จำนวนหนึ่งคน และผู้แทนผู้ประกอบการด้านการส่งออกข้าว จำนวนหนึ่งคน

.....ฯลฯ.....”

คณะกรรมการฯ ได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๙

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑

คณะกรรมการฯ ตัดออก

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

พลเรือเอก ชัยวัฒน์ เอี่ยมสมุทร

ขอแปรญัตติดังนี้

“มาตรา ๑๒ฯลฯ.....”

(๒) อนุมัติแผนงาน โครงการ และมาตรการเกี่ยวกับการผลิต การแปรรูป
และการตลาดข้าว

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยและพัฒนา เพื่อเพิ่มคุณภาพ
ลดต้นทุน และส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปข้าวที่สอดคล้องกับความต้องการของโลก

การส่งเสริมและสนับสนุนตามวรรคหนึ่ง รวมถึงการจัดหาเงินทุนหรือ
จัดตั้งกองทุน ตลอดจนการกำหนดมาตรการและรูปแบบที่ส่วนราชการทั้งส่วนกลางและภูมิภาคจะให้
การส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรแปลงใหญ่ภายใต้ระบบเกษตรพันธสัญญา และการสร้าง
นวัตกรรมรวมทั้งการจัดตั้งโรงเรียนข้าวและชาวนาที่รวบรวมองค์ความรู้ทางวิชาการและทรัพยากร
เพื่อให้ชาวนาได้รับการฝึกอบรมและได้รับความรู้ด้านการปลูกข้าว ปัจจัยการผลิต การบริหารจัดการน้ำ
เพื่อการทำนา การตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ การสร้างมูลค่าเพิ่ม รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากร

และองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปลูกข้าว ควบคู่ไปกับการสนับสนุนเกษตรกรรายใหม่ที่มีความพร้อมในเทคโนโลยีสมัยใหม่ทางการผลิต ทั้งนี้ ตามความจำเป็นของพื้นที่และในห้วงเวลาที่เหมาะสม

(๔) พิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนและช่วยเหลือชาวนา เครือข่ายชาวนาผู้ประกอบการโรงสี ผู้ค้า และผู้ส่งออกข้าว เพื่อให้การบริหารจัดการข้าวทั้งระบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนตามวรรคแรก รวมถึงมาตรการส่งเสริมการรวมกลุ่มชาวนาในรูปแบบเครือข่ายชาวนา เพื่อให้เครือข่ายชาวนาสามารถจัดซื้ออุปกรณ์และปัจจัยการผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะเครื่องอบลดความชื้นข้าวเปลือก ซึ่งสามารถทำหน้าที่ทดแทนลานตากข้าวในชุมชน ที่มีคุณภาพและราคาที่เป็นธรรม และต้องมีมาตรการส่งเสริมด้านการประกันภัยการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องหรือสถาบันการเงินอื่น ๆ ตลอดจนมีการส่งเสริมให้ชาวนามีความรู้และสามารถเข้าถึงสวัสดิการของรัฐได้อย่างเหมาะสม การทำบัญชีครัวเรือนสำหรับเกษตรกร โดยอาจให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนขึ้นเป็นการเฉพาะก็ได้ ทั้งนี้ ตามความจำเป็นของพื้นที่และในห้วงเวลาที่เหมาะสม

..... ฯลฯ.....”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

มาตรา ๑๓

คณะกรรมการตัดออก

มาตรา ๑๓/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๓/๒

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๓/๓

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๓/๔

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๓/๕

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๔

คณะกรรมการตัดออก

มาตรา ๑๔/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๔/๒

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๑๔/๓

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

<u>หมวด ๒ หน้าที่และอำนาจของกรมการข้าว</u>	คณะกรรมการการค้าตัดออก
<u>มาตรา ๑๕</u>	คณะกรรมการการค้าตัดออก
<u>หมวด ๓ พนักงานเจ้าหน้าที่</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๖</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๗</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๘</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๔ การจัดทำฐานข้อมูล และการออกใบรับซื้อข้าวเปลือก</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๙</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๐</u>	มีการแก้ไข
<u>หมวด ๕ การส่งเสริมและกำกับดูแลการผลิตข้าว</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒</u>	คณะกรรมการการค้าตัดออก
<u>มาตรา ๒๓</u>	คณะกรรมการการค้าตัดออก
<u>มาตรา ๒๔</u>	คณะกรรมการการค้าตัดออก
<u>มาตรา ๒๕</u>	คณะกรรมการการค้าตัดออก
<u>มาตรา ๒๖</u>	คณะกรรมการการค้าตัดออก
<u>มาตรา ๒๗</u>	คณะกรรมการการค้าตัดออก

<u>มาตรา ๒๗/๑</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๒๗/๒</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๒๗/๓</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๒๗/๔</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๒๗/๕</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๒๗/๖</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๒๘</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๒๘/๑</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>หมวด ๖ บทกำหนดโทษ</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๙</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๓๐</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๓๑</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๓๒</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๓</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๓๓/๑</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๓๓/๒</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๓๓/๓</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๓๓/๔</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๓๓/๕	คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่
บทเฉพาะกาล	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๓/๖	คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๓๔	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๔/๑	คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๓๕	คณะกรรมการการตัดออก
มาตรา ๓๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๗	ไม่มีการแก้ไข

๘. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้าว พ.ศ. เห็นควรตั้งข้อสังเกตเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ขอแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ เป็นดังนี้

“เหตุผล

โดยที่ข้าพเจ้าเห็นพืชที่สำคัญของประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและควมมั่นคง แต่ในปัจจุบันการทำการกำลังประสบปัญหาทั้งระบบจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม มีความเสี่ยงต่อการขาดทุนจากราคาปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้น รวมทั้งประสิทธิภาพและคุณภาพผลผลิตที่มีแนวโน้มลดลง ส่งผลให้ชาวนาส่วนใหญ่มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต มีหนี้สินในอัตราสูง ขาดแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่เข้าสู่อาชีพการทำนาหรือเกษตรกรต่อจากบรรพบุรุษ สร้างผลกระทบที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความมั่นคงทางอาหาร ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะยาว นอกจากนั้น ข้าวยังเป็นพืชที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมพื้นบ้านและความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน แต่ปรากฏว่ามีกลไกทางกฎหมายที่จะให้การส่งเสริม ค้ำครอง และพัฒนา ยังไม่ครอบคลุมและเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลไกในกระบวนการผลิต รวมทั้งยังไม่มีช่องทางให้ชาวนาหรือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสะท้อนความเป็นจริงและมีส่วนร่วมในการพัฒนาแนวทางเกี่ยวกับการผลิตและกระบวนการในการส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิต สมควรวางระบบและกลไกต่าง ๆ สมัครรับปรุงและพัฒนา เพื่อให้กระบวนการผลิตข้าวตลอดห่วงโซ่การผลิต และการพัฒนาอาชีพทำนา มีความมั่นคง ยั่งยืนอย่างบูรณาการและเป็นเอกภาพ ตลอดจนให้มีการสนับสนุนการรวมกลุ่มของชาวนา เพื่อสร้างความเข้มแข็งตามยุทธศาสตร์ชาติ มีกลไกการควบคุมการผลิตและจำหน่ายข้าวเปลือกอย่างเป็น

ระบบ สร้างความเป็นธรรมระหว่างชาวนาและผู้รับซื้อ โดยมีคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าวที่มีองค์ประกอบจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ข้าวของประเทศเพื่อนำไปให้การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่องและยั่งยืน มีการส่งเสริม กำกับ ติดตาม **ควบคุม** และพัฒนาตลอดห่วงโซ่การผลิต การตลาด และการส่งออกข้าว เพื่อให้เกิดความสมดุล ให้สินค้าข้าวมีปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอต่อการบริโภค สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ตลอดจนมีระบบที่สามารถให้ความคุ้มครองชาวนาให้ได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๘.๒ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีกลไกในการบริหารจัดการข้าวทั้งด้านการผลิตและการตลาดสอดคล้องกันทั้งระบบ โดยมีคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) เป็นคณะกรรมการในระดับนโยบาย มีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย และเพื่อให้มีการทำงานเชื่อมโยงกันอย่างบูรณาการระหว่างการผลิตและการตลาด จึงได้กำหนดให้อย่างน้อยต้องมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๒ คณะ คือ คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการผลิตและคณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการตลาด อย่างไรก็ตามการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในระดับพื้นที่ก็มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการข้าวทั้งระบบครบวงจรอย่างแท้จริง ดังนั้น นบข. ควรใช้อำนาจตามร่างมาตรา ๑๒ (๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพิ่มเติมดังนี้

๘.๒.๑ คณะอนุกรรมการสำหรับบริหารจัดการพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อบริหารจัดการพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะซึ่งได้รับการประกาศรับรอง “สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์” หรือ Geographical Indications : GI แล้ว เพราะกรณีนี้ถือเป็นความพิเศษของพื้นที่นั้นโดยเฉพาะ เนื่องจากเป็นพื้นที่ในขอบเขตของการรับรองการผลิตข้าว GI ซึ่งพื้นที่อื่นในโลกไม่สามารถปลูกข้าวชนิดนั้นให้เป็นสินค้าข้าว GI ได้ ซึ่งพื้นที่ในประเทศไทยที่มีลักษณะเช่นนี้มีอยู่แล้ว คือ พื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิที่ปลูกได้เฉพาะในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด และภาคเหนือ ๓ จังหวัด หรือข้าวสังข์หยด ซึ่งเป็นข้าวที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงและปลูกได้เฉพาะในพื้นที่จังหวัดพัทลุง เป็นต้น จากความโดดเด่นและมีลักษณะพิเศษโดยเฉพาะเช่นนี้ทำให้จำเป็นต้องมีคณะอนุกรรมการที่มีหน้าที่บริหารจัดการและดูแลในเขตพื้นที่ดังกล่าวโดยเฉพาะ เพื่อติดตาม พัฒนา ส่งเสริม และรักษาพื้นที่ GI เหล่านี้ให้มีความยั่งยืนและเป็นต้นแบบเพื่อขยายไปยังพื้นที่อื่นอย่างจริงจัง

๘.๒.๒ คณะอนุกรรมการข้าวระดับจังหวัด สำหรับจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวจำนวนมาก มีชาวนาผู้ปลูกข้าวจำนวนมาก หรือมีมูลค่าการผลิตและการตลาดสูง เพื่อให้เกิดกลไกในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการข้าวในระดับจังหวัด และเกิดความเชื่อมโยงข้อมูลทั้งด้านการบริหารจัดการกับคณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการผลิต และคณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการตลาด เพื่อให้มีการดำเนินงานในลักษณะงานประจำมิใช่เป็นเพียงงานเฉพาะกิจที่ขาดความต่อเนื่อง

๘.๓ เพื่อให้เกิดการส่งเสริม สนับสนุน และสร้างความเข้มแข็งให้กับชาวนาอย่างเป็นรูปธรรม ควรกำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

๘.๓.๑ มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยและพัฒนาให้แก่ชาวนารวมถึงการรวมกลุ่มชาวนา เพื่อเพิ่มคุณภาพ ลดต้นทุน และส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปข้าวที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโลก ด้วยการจัดหาเงินทุนหรือจัดตั้งกองทุน ตลอดจนการกำหนดมาตรการและรูปแบบที่ส่วนราชการทั้งส่วนกลางและภูมิภาคจะให้การส่งเสริมและสนับสนุนการทำ

เกษตรแปลงใหญ่ภายใต้ระบบเกษตรพันธสัญญา และการสร้างนวัตกรรม รวมทั้งการจัดตั้งโรงเรียนข้าว และชาวนาที่รวบรวมองค์ความรู้ทางวิชาการและทรัพยากร เพื่อให้ชาวนาได้รับการฝึกอบรมและได้รับความรู้ด้านการปลูกข้าว ปัจจัยการผลิต การบริหารจัดการน้ำเพื่อการทำนา การตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ การสร้างมูลค่าเพิ่ม รวมทั้งการเข้าถึงทรัพยากรและองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปลูกข้าว ควบคู่ไปกับการสนับสนุนเกษตรกรรายใหม่ที่มีความพร้อมในเทคโนโลยีสมัยใหม่ทางการผลิต ทั้งนี้ ตามความจำเป็นของพื้นที่และในช่วงเวลาที่เหมาะสม

๘.๓.๒ มาตรการส่งเสริมเพื่อให้องค์กรเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสามารถจัดซื้ออุปกรณ์และปัจจัยการผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะเครื่องอบเพื่อลดความชื้นข้าวเปลือกที่มีคุณภาพและราคาที่เป็นธรรม ซึ่งสามารถทำหน้าที่ทดแทนลานตากข้าวในชุมชน และต้องมีมาตรการส่งเสริมด้านการประกันภัย การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องหรือสถาบันการเงินอื่น ๆ ตลอดจนมีการส่งเสริมให้ชาวนามีความรู้และสามารถเข้าถึงสวัสดิการของรัฐได้อย่างเหมาะสม การทำบัญชีครัวเรือนสำหรับเกษตรกร โดยอาจให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนขึ้นเป็นการเฉพาะก็ได้ ทั้งนี้ ตามความจำเป็นของพื้นที่และในช่วงเวลาที่เหมาะสม

๘.๔ การจัดทำฐานข้อมูล (data base) เกี่ยวกับการผลิตและการตลาดของข้าวอย่างครบวงจร โดยมุ่งเน้นการใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์นั้น ถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เกิดการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงาน เกิดการบูรณาการข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงาน และอำนวยความสะดวกแก่ผู้เกี่ยวข้องในการบันทึกข้อมูลในแต่ละขั้นตอนของห่วงโซ่การผลิตและการตลาด เช่น การออกใบรับรองระบบการผลิตข้าวตามมาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกี่ยวกับข้าว ได้แก่ มาตรฐาน GAP มาตรฐานอินทรีย์ ฯลฯ การพัฒนาชาวนา กลุ่มและองค์กรเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเพื่อการผลิตและจำหน่ายสินค้าข้าว ตลอดจนการออกใบรับรองข้าวเปลือก เป็นต้น ซึ่งจะทำให้เกิดระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) สำหรับสินค้าข้าวของไทย เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้บริโภคในหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้าน Food safety รวมทั้งเป็นประโยชน์แก่ภาครัฐในการติดตามสถานการณ์การผลิตและความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของข้าวได้ทุกขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้สามารถวิเคราะห์และแก้ไขสถานการณ์ด้านข้าวได้อย่างรวดเร็ว เป็นประโยชน์แก่ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดมาตรการในการกำหนดคุณภาพของข้าวที่ผลิต มาตรการที่จะป้องกันมิให้ชาวนาถูกเอารัดเอาเปรียบ และมาตรการในการแข่งขันกันในตลาดต่างประเทศ แต่การที่จะให้กรมการข้าวพัฒนาระบบฐานข้อมูลนี้ขึ้นได้ รวมถึงการจัดบุคลากรปฏิบัติงานในระบบงานใหม่นั้น จำเป็นต้องมีการปรับโครงสร้างหน่วยงาน เพิ่มอัตรากำลัง รวมทั้งเพิ่มงบประมาณเพื่อรองรับภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น รัฐบาลควรพิจารณาสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในเรื่องนี้อย่างจริงจัง โดยยึดต้นแบบจากตัวอย่างการดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จมาแล้ว คือ การพัฒนาระบบเช่นเดียวกันนี้ในการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายหรือ IUU fishing จนได้รับการยอมรับจากนานาชาติมาแล้ว

๘.๕ เมื่อพิจารณาถึงการผลิตและการค้าขายสินค้าเกษตรอื่น เปรียบเทียบกับข้าว ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ ซึ่งไม่เคยมีกฎหมายว่าด้วยข้าวโดยตรงมาก่อน จนกระทั่งมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติข้าว พ.ศ. ฉบับนี้ด้วยแล้ว จึงเห็นได้ว่า ยังคงมีกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การผลิตและการค้าขายสินค้าเกษตรทั้งระบบ ที่ได้ใช้บังคับมานานแต่ไม่ได้มีการแก้ไขหรือปรับปรุง เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันอยู่จำนวนมาก (เช่น กฎหมายที่กำกับดูแลภาคการค้าข้าวใน

ปัจจุบัน ได้แก่ พระราชบัญญัติค่าข้าว พุทธศักราช ๒๔๘๙ ซึ่งเจตนารมณ์เดิมในการร่างกฎหมายนี้เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่มีสถานการณ์สงคราม) ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ตามกฎหมายในการกำกับดูแลด้านการผลิตและการค้าขายสินค้าเกษตรในประเทศไทย จะต้องเร่งทบทวน ปรับปรุง หรือแก้ไขกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ทางการเกษตรในด้านผลิตและค้าขายทั้งระบบอย่างจริงจังโดยทันที เพื่อให้กฎหมายเหล่านั้นมีความทันสมัย เป็นปัจจุบัน เป็นธรรม มีความโปร่งใส ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในอนาคต มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับกฎ ระเบียบในส่วนของภาคการผลิตและการตลาดอย่างครบวงจร รวมทั้งสอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้จะต้องเชื่อมโยงให้มีการทำงานร่วมกับทุกหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการจัดหารายได้ภาครัฐของประเทศด้วย เพื่อให้เกิดประโยชน์ มีความคุ้มค่า และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของกฎหมายอย่างสูงสุด

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากยุทธศาสตร์ของประเทศ ด้านที่ ๖ ว่าด้วยการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ การดำเนินการทบทวน ปรับปรุง แก้ไขกฎหมายว่าด้วยการค้าทั้งระบบ จะต้องให้เกิดระบบการเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่มีการบูรณาการกัน ทั้งแนวดิ่งและแนวนอนระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของหน่วยงานจัดเก็บรายได้ภาครัฐเสียในคราวเดียวกันด้วย ทั้งนี้ ในการดำเนินการทบทวน ปรับปรุง แก้ไข ข้างต้น จะสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดไว้ตามพระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘ และสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ตามมาตรา ๒๕๘ ฉ (๑) และ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ที่มุ่งขจัดอุปสรรคและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมทั้งการปรับปรุงประสิทธิภาพด้านการจัดเก็บภาษีอากรของภาครัฐ) และยุทธศาสตร์ของประเทศ ด้านที่ ๖

อนึ่ง การทบทวน ปรับปรุง หรือแก้ไขกฎหมายนั้น จะต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดภาระต่อประชาชนเกินสมควร และควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะหน่วยงานจัดเก็บรายได้ภาครัฐ ที่จะต้องมุ่งเน้นพิจารณาเรื่องการบังคับใช้กฎหมายว่ายังมีช่องว่างในเรื่องใดที่ทำให้การปฏิบัติหน้าที่นั้น ขาดประสิทธิภาพหรือไม่สามารถบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายได้ จริงหรือไม่ เพียงใด เป็นสำคัญ

๘.๖ ตามร่างมาตรา ๑๓/๓ (๓) ว่าด้วยหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการผลิต ซึ่งกำหนดว่าจะต้องพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณต้นทุนการผลิตเพื่อให้ได้มาซึ่งข้าวเปลือกและผลพลอยได้จากการแปรสภาพข้าวเปลือกนั้น เนื่องจากในปัจจุบัน หน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่คำนวณต้นทุนดังกล่าว จะใช้วิธีการทางเศรษฐศาสตร์เท่านั้น ทำให้ต้นทุนที่คิดคำนวณได้นั้นไม่สะท้อนความเป็นจริง และมีผลให้ตัวเลขที่ได้มาเป็นเพียงค่าเฉลี่ยจากการคาดการณ์เท่านั้น ดังนั้น หลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณต้นทุนของคณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการผลิตจะต้องไม่จำกัดแต่วิธีการทางเศรษฐศาสตร์แต่เพียงด้านเดียวอีกต่อไป แต่จะต้องนำวิธีการทางบัญชี มาคำนวณเพื่อสะท้อนความเป็นจริงของต้นทุนต่าง ๆ ประกอบกับวิธีการทางเศรษฐศาสตร์ด้วย เพื่อให้ข้อมูลต้นทุนและการวิเคราะห์มีความรอบด้าน ถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ที่สุด

๘.๗ เพื่อให้การออกใบรับซื้อข้าวเปลือกตามร่างมาตรา ๒๐ บรรล่วัตถุประสงค์โดยไม่เป็นการสร้างภาระแต่เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนหรือผู้ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ใบรับซื้อข้าวเปลือกที่จะต้องออกตามร่าง

มาตรา ๒๐ กรมการข้าวโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ อาจพิจารณาอนุโลมให้ใช้ใบแสดงผลการ
ซึ่งนำหนักตามกฎหมายว่าด้วยมาตราซึ่งดวงวัดแทนใบรับซื้อข้าวเปลือกไปพลางก่อนได้ และในระหว่าง
เวลาดังกล่าวกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมการข้าว อาจทำความตกลงร่วมกับกระทรวงมหาดไทย
และกระทรวงพาณิชย์ สำหรับการบริหารจัดการข้อมูล โดยเฉพาะการเข้าถึงข้อมูลในพื้นที่ท้องถิ่นต่าง ๆ
รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่นใดอันจำเป็นแก่กรณีด้วยก็ได้ ทั้งนี้ การดำเนินการเกี่ยวกับการ
กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๐ ให้คำนึงถึงความพร้อมของภาครัฐและการไม่
สร้างภาระเกินจำเป็นต่อประชาชนเป็นสำคัญ

๘.๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามร่างมาตรา ๔ ที่ต้องการให้ได้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพ
เพื่อใช้ในการผลิตข้าวที่มีคุณภาพ ภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ กรมการข้าวควรจัด
ให้มีการทบทวนความจำเป็นในการกำหนดเงื่อนไขให้จำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวได้เฉพาะเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ได้รับ
การรับรองแล้วตามมาตรา ๒๗/๑ วรรคสอง แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว
(นบข.) เพื่อพิจารณาดำเนินการแก้ไขกฎหมายหรือดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป และควรให้มีการทบทวน
ความดังกล่าวทุกกรอบสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ

๘.๙ โดยที่การตรวจสอบและรับรองเมล็ดพันธุ์ข้าวตามพระราชบัญญัตินี้ มีความเกี่ยวข้อง
ถึงมาตรการในการรับรองพันธุ์ข้าวตามกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืช ดังนั้น ในการพิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขในการตรวจสอบและรับรองพันธุ์ข้าวตามร่างมาตรา ๒๗/๑ วรรคสี่ จึงควรกำหนดให้สอดคล้องและ
เป็นการกำหนดในแนวทางเดียวกันกับหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืชด้วย

๘.๑๐ เรื่องพันธุ์ข้าวให้กรมการข้าวเฝ้าระวัง หากพบพันธุ์ข้าวที่ไม่ได้คุณภาพ อันจะส่งผล
ต่อความเสียหายต่อระบบการผลิตข้าวให้ดำเนินการตรวจสอบและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป รวมถึงให้มี
ระบบการตรวจสอบย้อนกลับกระบวนการผลิตข้าวด้วย

๘.๑๑ ระยะเวลาเร่งรัดให้ออกกฎหมายลำดับรองภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันถัดจาก
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับนั้น ตามร่างมาตรา ๓๗ ไม่หมายความว่ารวมไปถึงการออกกฎหมายลำดับรองที่
ต้องอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืช ตามร่างมาตรา ๒๗/๕

๙. คณะกรรมาธิการวิสามัญได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม
รวมทั้งข้อสังเกตมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

พลเรือเอก

(พลเอก ตมิศานนท์)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้าว พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(ก)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติข้าว

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยข้าว

เหตุผล

ข้าวเป็นพืชที่สำคัญของประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง แต่ในปัจจุบันการทำการเกษตรกำลังประสบปัญหาทั้งระบบจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม มีความเสี่ยงต่อการขาดทุนจากราคาปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้น รวมทั้งประสิทธิภาพและคุณภาพผลผลิตที่มีแนวโน้มลดลง ส่งผลให้ชาวนามีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต มีหนี้สินในอัตราสูง ขาดแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่เข้าสู่อาชีพการทำการเกษตรหรือเกษตรกรรมต่อจากบรรพบุรุษ สร้างผลกระทบที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความมั่นคงทางอาหาร ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะยาว สมควรปรับปรุงและพัฒนา เพื่อให้กระบวนการผลิตข้าวตลอดห่วงโซ่การผลิต และการพัฒนาอาชีพทำนามีความมั่นคง ยั่งยืนอย่างบูรณาการและเป็นเอกภาพ ตลอดจนให้มีการสนับสนุนการรวมกลุ่มของชาวนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งตามยุทธศาสตร์ชาติ มีกลไกการควบคุมการผลิตและจำหน่ายข้าวเปลือกอย่างเป็นระบบ สร้างความเป็นธรรมระหว่างชาวนาและผู้รับซื้อ โดยมีคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าวที่มีองค์ประกอบจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ข้าวของประเทศเพื่อให้ไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่องและยั่งยืน มีการกำกับ ติดตาม ควบคุม และพัฒนาตลอดห่วงโซ่การผลิต การตลาด และการส่งออกข้าว เพื่อให้เกิดความสมดุล ให้สินค้าข้าวมีปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอต่อการบริโภค สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ตลอดจนมีระบบที่สามารถให้ความคุ้มครองชาวนาให้ได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติข้าว
ข้าว
พ.ศ.

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยข้าว

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๒๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อให้มีการพัฒนาและการสร้างเสถียรภาพให้แก่กระบวนการผลิตข้าว ตลอดห่วงโซ่การผลิต และคุ้มครองสิทธิและประโยชน์ของชาวนา ไม่เห็นใช่โดยมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น อันจะเกิดประโยชน์ต่อระบบการผลิตข้าวของประเทศรวมทั้งให้มีกลไกในการบริหารจัดการข้าวทั้งด้านการผลิตและด้านการตลาดสอดคล้องกันทั้งระบบ อันจะเกิดประโยชน์ต่อการผลิตข้าวของประเทศและพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดให้สามารถแข่งขันได้ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติข้าว พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าว” หมายความว่า พืชที่ชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Oryza sativa* L. ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสาร ข้าวเหนียว และให้รวมถึงปลายข้าว รำ หรือสิ่งใด ๆ ที่แปรสภาพมาจากข้าว แล้วแต่กรณี

“ข้าวเปลือก” หมายความว่า เมล็ดข้าวที่ยังไม่ผ่านการกะเทาะเปลือกออก

“ข้าวสาร” หมายความว่า เมล็ดข้าวที่ผ่านกระบวนการกะเทาะเปลือกออกแล้ว

“สีข้าว” หมายความว่า กระบวนการกะเทาะเปลือกออกของเมล็ดข้าว หรือการแปรสภาพข้าวเปลือกให้เป็นข้าวสารโดยใช้เครื่องจักร

“ผลพลอยได้” หมายความว่า ปลายข้าว รำ แคลส

“พันธุ์ข้าว” หมายความว่า พันธุ์หรือกลุ่มของข้าวที่มีพันธุ์กรรมและลักษณะทางพฤกษศาสตร์เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน และมีคุณสมบัติเฉพาะตัวที่แตกต่างจากกลุ่มอื่นของข้าวที่สามารถตรวจสอบได้

“พันธุ์ข้าวรับรอง” หมายความว่า พันธุ์ข้าวที่ขึ้นทะเบียนและผ่านตรวจสอบได้รับการรับรองตามพระราชบัญญัตินี้

“เมล็ดพันธุ์ข้าว” หมายความว่า ข้าวเปลือกหรือข้าวคั่วเมล็ดข้าวหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของข้าวที่สามารถใช้เพาะปลูกหรือใช้ทำพันธุ์ได้

“จำหน่าย” หมายความว่า ขาย ส่งมอบ จ่าย แจก หรือแลกเปลี่ยน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ทางการค้า

“ชาวนา” หมายความว่า เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในที่นาของตนเองหรือผู้อื่น ไม่ว่าโดยวิธีการใด

“ที่นา” หมายความว่า ที่ดินที่ชาวนามีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย และให้หมายความรวมถึงที่ดินที่ชาวนาได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมายให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินจากหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจควบคุมหรือกำกับดูแลตามกฎหมาย

“เครื่องช่วยชาวนาของครุเกษตรกรผู้ปลูกข้าว” หมายความว่า สหกรณ์เกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และให้หมายรวมถึงศูนย์ข้าวชุมชน สมาคม มูลนิธิ หรือองค์กรชาวนาอื่นใดที่จัดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ซึ่งมีสมาชิกเกินกึ่งหนึ่งเป็นชาวนา และมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการพัฒนาข้าวและชาวนาเป็นหลัก ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“ผู้ให้บริการรับจ้างทำนา” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ให้บริการรับจ้าง ในกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการผลิตข้าว ตั้งแต่การปลูกข้าว หรือที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษา อารักขา การเก็บเกี่ยว จนถึงการบริหารจัดการหลังการเก็บเกี่ยวเช่น ผู้ค้ำเนินการรับจ้างสี ตัด ฟัน หรือหว่าน วัตถุดิบหรือหว่านเมล็ด ปุ๋ย สารชีวภัณฑ์ หรือสารปรับปรุงดินให้แก่ชาวนา และให้หมายความรวมถึงผู้ให้บริการเครื่องจักรกลการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผลิตข้าว

“โรงสีข้าว” หมายความว่า สถานที่ที่ใช้ในการสีข้าวหรือแปรรูปข้าวเปลือกให้เป็นข้าวสารด้วยโดยใช้เครื่องจักร และให้หมายรวมถึงสมาคมและนิติบุคคลที่ประกอบกิจการสีข้าวหรือแปรรูปข้าวเปลือกให้เป็นข้าวสารที่ได้จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย

“ผู้ตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือกเมล็ดพันธุ์ข้าว” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจหรือบุคคลที่ได้ใบอนุญาตผู้ซึ่งกรมการข้าวมอบหมายให้ตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าวตามพระราชบัญญัตินี้ ทำหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือกเกี่ยวกับความชื้น เเปอร์เซ็นต์ต้นข้าว เเปอร์เซ็นต์ความงอก และสิ่งเจือปนหรือพันธุ์อื่น สำหรับข้าวเปลือกที่ใช้ทำเมล็ดพันธุ์ หรือตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“แหล่งผลิตข้าว” หมายความว่า นาที่ชาวนามีกรรมสิทธิ์หรือมีเอกสารสิทธิและได้ใช้ปลูก ข้าวหรือนาที่ชาวนาเช่าจากผู้อื่นซึ่งมีกรรมสิทธิ์หรือมีเอกสารสิทธิที่มีสิทธิให้เช่าตามกฎหมายและได้ใช้ปลูกข้าว

“แหล่งรวบรวมข้าวสถานที่เก็บข้าว” หมายความว่า คลังสินค้า โกดัง หรือสถานที่รวบรวม หรือเก็บรักษาข้าวเปลือก ข้าวสาร หรือเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อคัดเลือกหรือบรรจุในภาชนะบรรจุ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ทางการค้า และให้หมายรวมถึงคลังสินค้าข้าวหรือโกดังข้าวทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน

“ผู้รับซื้อข้าวเปลือก” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่รวบรวมหรือผู้รับซื้อ ข้าวเปลือกหรือเมล็ดพันธุ์ข้าวจากชาวนาหรือแหล่งรวบรวมข้าวจากผู้รวบรวมข้าวเพื่อประโยชน์ทางการค้า

“ผู้ประกอบการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตรวบรวมเมล็ดพันธุ์ ควบคุมเพื่อการค้า หรือผู้ได้รับใบอนุญาตขายเมล็ดพันธุ์ควบคุม ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืช

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมการข้าว

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีครบถ้วนพร้อมและพัฒนาระบบการผลิตข้าวตลอดห่วงโซ่การผลิต ให้นำไปสู่การผลิตที่มีประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่องและยั่งยืน มีความเป็นเอกภาพ และเกิดความสมดุล เพื่อให้ข้าวได้เป็นสินค้าที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสมและเพียงพอต่อครัวบริโภค สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ตลอดจนมีระบบที่สมารถพัฒนาอาชีพเกษตรกรและให้ครัวเรือนเกษตรกรได้รับประโยชน์ที่เป็นธรรม มีความมั่นคงและยั่งยืนอย่างบูรณาการ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็ง และสร้างความเป็นธรรมระหว่างเกษตรกรและผู้รับซื้อทั่วโลกในการบริหารจัดการข้าวทั้งด้านการผลิตและการตลาดสอดคล้องกันทั้งระบบ มีการพัฒนาศักยภาพทั้งด้านการพัฒนาพันธุ์ข้าวและด้านกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่การผลิตเพื่อให้ได้ข้าวที่มีคุณภาพและพัฒนาด้านการตลาดให้สามารถแข่งขันได้ และสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารให้เพียงพอต่อการบริโภคและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนมีกลไกในการอนุรักษ์ พันธุ์ และส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์ข้าวพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พันธุ์ข้าวพื้นเมืองทั่วไป และพันธุ์ข้าวใหม่ รวมทั้งระบบการผลิตเชิงนิเวศ และมีกลไกในการส่งเสริมอาชีพและสร้างความมั่นคงแก่ชาวนา รวมทั้งสนับสนุนการรวมกลุ่มของชาวนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งและสร้างความเป็นธรรมแก่ทุกภาคส่วน

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของตน และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว” เรียกโดยย่อว่า “นบข.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ (๑/๑) รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนสิบสี่สิบสองคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง

ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ อธิบดี
กรมการค้าต่างประเทศ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อธิบดีกรมส่งเสริมการค้า
เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ และผู้จัดการใหญ่ธนาคารเพื่อ
การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และอธิบดีกรมการค้า

(๓) กรรมการผู้แทนเครือข่ายช่วยชวชนส่วนชนสองคน ผู้แทนผู้ประกอบการด้านโรงสีข้าว
 ส่วนชนหนึ่งคน และผู้แทนผู้ประกอบการด้านคอกสัตว์ส่วนชนหนึ่งคนผู้แทนภาคเอกชน
 ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนสมาคมผู้ส่งออกข้าวจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนสมาคมโรงสีข้าวจำนวนหนึ่งคน
 และผู้แทนองค์กรเกษตรกรผู้ปลูกข้าวซึ่งคัดเลือกจากชาวนาจำนวนห้าคน

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้
 ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้าวในการบริหารธุรกิจข้าว ด้านเทคโนโลยีทางการผลิตข้าวและด้าน สังคมหรือ
 ด้านเศรษฐศาสตร์ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น

ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นเลขาธิการคนหนึ่งที่กรรมการและเลขานุการ
 และให้ปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นกรรมการและเลขานุการคนที่สองร่วมโดยให้อธิบดีกรมการค้าภายใน
 ผู้ช่วยเลขาธิการของเลขาธิการคนหนึ่งที่ และให้อธิบดีกรมการค้าภายในเป็นผู้ช่วยเลขาธิการของ
 เลขาธิการคนที่สอง และให้แต่งตั้งข้าราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์
 ส่วนชนฝ่ายละไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขาธิการ

ให้อธิบดีกรมการค้าภายในเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และอธิบดีกรมการค้าภายใน
 เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

ให้เลขาธิการคนหนึ่งที่และผู้ช่วยเลขาธิการของเลขาธิการคนหนึ่งที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบใน
 งานของคณะกรรมการที่เกี่ยวกับภาคการผลิตข้าว และให้เลขาธิการคนที่สองและผู้ช่วยเลขาธิการของ
 เลขาธิการคนที่สองที่มีหน้าที่รับผิดชอบในงานของคณะกรรมการที่เกี่ยวกับภาคการผลิตและการค้าข้าว
 ปรสเสนอชื่อ ปรสสรรห ปรสแต่งตั้ง และปรสถอดถอนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขใน
 การได้มาซึ่งกรรมการตาม (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดย
 ความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๗ กรรมการตามมาตรา ๖ ตม (๓) และ (๔) ต้องมีสัญชาติไทย และไม่มีลักษณะ
 ต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๒) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่
 ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๔) เคยถูกหน่วยงานของรัฐหรือของเอกชนไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้าง เพราะเหตุ
 ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
- (๕) เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ เว้นแต่ข้าราชการ
 หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถาบันอุดมศึกษา

(๖) เคยถูกลดต่อนอออกสวคตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยกรป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๗) เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๘) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

(๙) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุด ให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ

มาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๖ (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๖ (๓) หรือ (๔) พ้นสวคตำแหน่งก่อนวาระและรัฐธรรมนูญได้แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระของกรรมการตามวรรคหนึ่งที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ และในกรณีนี้ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

ในกรณีที่มิได้แต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการเพิ่มขึ้นนั้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

ในระหว่างที่ยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งกรรมการแทนตามวรรคสอง ถ้ามีกรรมการครบองค์ประกอบตามมาตรา ๖ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๖ (๓) หรือ (๔) วรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ภายในเก้าสิบวัน ในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งครบกำหนดตามวาระแล้ว หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่ากรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๖ (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

(๖) คณะรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมอย่างน้อยหนึ่งครั้งทุกหนึ่งร้อยยี่สิบวันและรวมทั้งต้องรายงานผลการประชุมให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกครึ่งภายในสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่มีการประชุม

การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งที่มาประชุมเป็นประธานในที่ประชุม

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นมีหน้าที่แจ้งให้ที่ประชุมทราบและมีสิทธิเข้าชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้น แต่ไม่มีสิทธิเข้าร่วมประชุมและลงคะแนนเสียงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การประชุมของคณะกรรมการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้กำหนดเรื่องการทำงานของเลขานุการและหน่วยธุรการต้องเป็นไปแบบบูรณาการด้วย

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ ให้เลขาธิการสั่งให้มีกรรมการประชุมคณะกรรมการ เพื่อให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้รักษาตำแหน่งประธานกรรมการ

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดกรอบนโยบาย แผนงาน และมาตรการเกี่ยวกับสินค้าข้าวเพื่อให้การบริหารจัดการสินค้าข้าวสอดคล้องกับทั้งระบบและมีประสิทธิภาพเพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง และแผนการส่งเสริมและบริหารจัดการข้าวของประเทศเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

กรอบนโยบาย แผนงาน และมาตรการที่คณะกรรมการนี้ ให้หมายครอบคลุมถึงครบถ้วนค่างวด แนวทางส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานการผลิต การบริหารจัดการแหล่งน้ำเพื่อประโยชน์ในการปลูกข้าวตามแผนยุทธศาสตร์ข้าวด้วยแผนพัฒนาแหล่งน้ำของรัฐบาล ตลอดจนแหล่งเงินทุนที่เกี่ยวข้อง

(๒) อนุมัติให้ความเห็นชอบแผนงาน โครงการ และมาตรการเกี่ยวกับการผลิตและการตลาดข้าว

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยและพัฒนา เพื่อเพิ่มคุณภาพ ลดต้นทุน และส่งเสริมการผลิตข้าวที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโลก ศักยภาพ และสร้างนวัตกรรม ทั้งในด้านการผลิตและการตลาดข้าว รวมทั้งผลิตภัณฑ์ที่มาจากข้าว

(๓/๑) กำหนดแนวทางในการอนุรักษ์ พันธุ์ และส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์ข้าวพื้นเมือง เฉพาะถิ่น พันธุ์ข้าวพื้นเมืองทั่วไป และพันธุ์ข้าวใหม่ รวมทั้งแนวทางในการส่งเสริมวิถีเกษตรกรรมในระบบผลิตเชิงนิเวศ

(๔) พิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีสรรสนับสนุนและช่วยเหลือชาวนา เครือข่ายชาวนา ผู้ประกอบการโรสตี ผู้ค้า และผู้ส่งออกข้าวกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชาวนา องค์กรเกษตรกรผู้ปลูกข้าว และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการตลาดข้าวเพื่อให้การบริหารจัดการข้าวทั้งระบบ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสนับสนุนการรวมกลุ่มของชาวนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

(๔/๑) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนการผลิตและการจำหน่ายข้าวอย่างเป็นระบบ และครบวงจร เพื่อสร้างความเป็นธรรมแก่ทุกภาคส่วน

(๔/๒) เสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมาย และกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและบริหารจัดการข้าวต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) ติดตามและกำกับดูแลจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการ และมาตรการที่อนุมติติคม (๒) เกี่ยวกับการผลิตและการตลาดข้าว

ให้อธิบดีรายงานผลการดำเนินงานตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลฯ รับทราบ แล้วให้คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลฯ รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเป็นประจำทุกปี

(๖) แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือคณะที่ปรึกษา เพื่อดำเนินการตรวจสอบการผลิต การตลาด การแก้ไขปัญหาคือข้าว หรือตามที่ได้รับเห็นสมควร เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบหรือเห็นชอบต่อไป ทั้งนี้ โดยให้ ระบุหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบงานด้านธุรการของคณะกรรมการไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

(๗) เชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความเห็น รวมทั้งส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ และขอให้ชี้แจงหรือขอเอกสารหลักฐานสอดคล้องตามวรรคสอง หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๘) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนการส่งเสริมและบริหารจัดการข้าวของประเทศตาม (๑) แล้ว ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยดำเนินการและกำกับให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตาม นโยบายและแผนการส่งเสริมและบริหารจัดการข้าวดังกล่าว

ในกรณีที่ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน โครงการ หรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการผลิต หรือการตลาดข้าวตาม (๕) ไม่เป็นไปตามที่กำหนด ให้คณะกรรมการแจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อ ทราบและปรับปรุง แก้ไข หรือดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องไม่ สามารถปรับปรุง แก้ไข หรือดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ ให้คณะกรรมการรายงานต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการตามที่ได้เห็นสมควร

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาและเสนอ ต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับวิธีสรรคนานุชนต้นทุนในการผลิตข้าวเปลือก การกำหนด พหุประสงค์สหกรณ์ชาวนาข้าวเปลือก การดำเนินงานของสหกรณ์ชาวนาข้าวเปลือก การรับซื้อ

ข้าวเปลือก รวมทั้งการประกาศกำหนดชนิดข้าวเปลือกและระดับค่าความชื้นในแต่ละกรณี เพื่อประโยชน์
ในการรับซื้อข้าวเปลือก

ในกรณีพิจารณาวิธีตรวจสอบวิธีหนึ่ง ต้องกำหนดวิธีตรวจสอบและคำนวณต้นทุนในการผลิต
ข้าวเปลือกในแต่ละฤดูการผลิต และราคาแนวโน้มในฤดูการผลิตต่อไป โดยให้คำนึงถึงผลพลอยได้
ค่าความชื้น สิ่งเจือปน และค่าต่อรงซึ่งที่เหมาะสม ผลโคตลาด อุปสงค์และอุปทาน

คณะอนุกรรมการตรวจสอบวิธีหนึ่ง อย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงการคลัง
ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้แทนภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ให้อธิบดีประกาศกำหนดพหุคูณราคาข้าวเปลือก ให้ชวชนาทรชนเป็นกรณีทั่วไป
ตามหัววงเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๓/๑ ในการแต่งตั้งคณะกรรมการตามมาตรา ๑๒ (๖) อย่างน้อยให้
คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการสองคณะ ดังต่อไปนี้

(๑) คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการผลิต โดยมีเป้าหมายเพื่อให้พิจารณาเสนอโลก
ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้าวด้านการผลิต การพัฒนาศักยภาพด้านกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่การผลิต
การสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร การส่งเสริมอาชีพและสร้างความมั่นคงแก่ชาวนา การสนับสนุนการ
รวมกลุ่มของชาวนา รวมทั้งกลไกในการดำเนินการแบบบูรณาการร่วมกับคณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้าน
การตลาดเพื่อให้การบริหารจัดการข้าวทั้งด้านการผลิตและด้านการตลาดนั้นสอดคล้องกันทั้งระบบ

(๒) คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการตลาด โดยมีเป้าหมายเพื่อให้พิจารณาเสนอโลก
ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้าวด้านการตลาด การพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดทั้งภายในประเทศและ
ต่างประเทศ รวมทั้งกลไกในการดำเนินการแบบบูรณาการร่วมกับคณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการผลิต
เพื่อให้การบริหารจัดการข้าวทั้งด้านการผลิตและด้านการตลาดนั้นสอดคล้องกันทั้งระบบ

มาตรา ๑๓/๒ คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการผลิต ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานอนุกรรมการ

(๒) อนุกรรมการโดยตำแหน่งจำนวนสิบหกคน ได้แก่ อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมพัฒนา
ที่ดิน อธิบดีกรมวิชาการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เลขาธิการสำนักงาน
มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนกระทรวงการคลัง
ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทน
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมการค้าภายใน
และผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

(๓) อนุกรรมการผู้แทนภาคเอกชน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้แทนสภาเกษตรกรแห่งชาติ
จำนวนหนึ่งคน ผู้แทนชาวนาจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนศูนย์ข้าวชุมชนจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนสมาคมผู้ส่งออกข้าว
จำนวนหนึ่งคน ผู้แทนสมาคมโรงสีข้าวจำนวนหนึ่งคน และผู้แทนองค์กรเกษตรกรผู้ปลูกข้าวซึ่งคัดเลือกจาก
ชาวนาจำนวนสองคน

(๔) อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านวิจัย
และพัฒนาข้าวจำนวนหนึ่งคน

ให้อธิบดีกรมการข้าวเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และให้แต่งตั้งข้าราชการ
ในกรมการข้าวเป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยให้กรมการข้าวรับผิดชอบงานด้านธุรการของคณะอนุกรรมการ

มาตรา ๑๓/๓ คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการผลิตมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแผนงาน โครงการ และมาตรการเกี่ยวกับการผลิตข้าวต่อคณะกรรมการ โดยให้
คำนึงถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิตข้าวตลอดห่วงโซ่การผลิต ตลอดจนการส่งเสริม สนับสนุน
และพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวและองค์กรเกษตรกรผู้ปลูกข้าวให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง
สนับสนุนการรวมกลุ่มของชาวนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

(๒) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตข้าว
และการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับการผลิตข้าวและผลิตภัณฑ์ที่มาจาก
ข้าว ตามความจำเป็นของพื้นที่และในช่วงเวลาที่เหมาะสม

(๓) จัดให้มีฐานข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิตข้าวทั้งระบบ รวมทั้งพิจารณากำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณต้นทุนการผลิตเพื่อให้ได้มาซึ่งข้าวเปลือกและผลพลอยได้จากการ
แปรสภาพข้าวเปลือก และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ของชาวนาและการบริหารจัดการข้าว

(๔) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีศูนย์การเรียนรู้ด้านข้าวที่รวบรวมและให้ห้องความรู้ทางวิชาการ
เทคโนโลยีการผลิต และกระบวนการบริหารจัดการข้าวอย่างครบวงจร

(๕) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาด้านการผลิต และการกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพ
อย่างเพียงพอและทั่วถึง

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการอนุรักษ์ พันธุ์ และส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์ข้าวพื้นเมือง
เฉพาะถิ่น พันธุ์ข้าวพื้นเมืองทั่วไป และพันธุ์ข้าวใหม่

(๗) ประสาน ติดตาม และกำกับดูแลการดำเนินการตามแผนงาน โครงการ และมาตรการ
ด้านการผลิตข้าวให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบเป็นระยะ

(๘) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามที่คณะอนุกรรมการนโยบายข้าว

ด้านการผลิตมอบหมาย

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการผลิตรายงานผลการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง
ให้คณะกรรมการให้ความเห็นชอบตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

มาตรา ๑๓/๔ คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการตลาด ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานอนุกรรมการ

(๒) อนุกรรมการโดยตำแหน่งจำนวนสิบเอ็ดคน ได้แก่ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ อธิบดี
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมการข้าว และผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและ
สหกรณ์การเกษตร

(๓) อนุกรรมการผู้แทนภาคเอกชน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้แทนสภาหอการค้าแห่ง
ประเทศไทยจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนสมาคมผู้ค้าข้าวจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการข้าวถุงจำนวน

หนึ่งคน ผู้แทนสมาคมผู้ส่งออกข้าวจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนสมาคมโรงสีข้าวจำนวนหนึ่งคน และผู้แทนองค์กรเกษตรกรผู้ปลูกข้าวซึ่งคัดเลือกจากชาวนาจำนวนหนึ่งคน

(๔) อนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการวิจัยและพัฒนาการตลาดข้าวจำนวนหนึ่งคน

ให้อธิบดีกรมการค้าภายในเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และให้แต่งตั้งข้าราชการในกรมการค้าภายในเป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยให้กรมการค้าภายในรับผิดชอบงานด้านธุรการของคณะอนุกรรมการ

มาตรา ๑๓/๕ คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการตลาดมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแผนงาน โครงการ และมาตรการเกี่ยวกับการตลาดข้าวและผลิตภัณฑ์ที่มาจากข้าวต่อคณะกรรมการ โดยให้คำนึงถึงการเพิ่มศักยภาพในด้านการค้าข้าว รวมทั้งเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในระบบการค้าข้าวของประเทศ

(๒) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมการค้าข้าววิจัยการตลาดข้าวและผลิตภัณฑ์ที่มาจากข้าวที่เหมาะสม

(๓) จัดให้มีฐานข้อมูลด้านการตลาดข้าวและผลิตภัณฑ์ที่มาจากข้าวที่ครบวงจร

(๔) กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาตลาดข้าวทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างครบวงจร โดยให้คำนึงถึงพันธู์ข้าวพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พันธุ์ข้าวพื้นเมืองทั่วไป และพันธุ์ข้าวใหม่ด้วย

(๕) ประสาน ติดตาม และกำกับดูแลการดำเนินการตามแผนงาน โครงการ และมาตรการเกี่ยวกับการตลาดข้าวให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบเป็นระยะ

(๖) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนเพื่อให้ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามที่คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการตลาดมอบหมาย

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้คณะอนุกรรมการนโยบายข้าวด้านการตลาดรายงานผลการดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการให้ความเห็นชอบตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

มาตรา ๑๔ ให้คณะรัฐมนตรีและคณะอนุกรรมการได้รับคำเนี่ยประชุมตามพระราชกฤษฎีกาเนี่ยประชุมรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๑๔/๑ ให้นำความในมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับกับคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

การได้มาซึ่งอนุกรรมการตามมาตรา ๑๓/๒ (๓) และมาตรา ๑๓/๔ (๓) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๔/๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ แล้วแต่กรณี อาจขอให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๔/๓ ให้กรรมการข้าวรับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้าวด้านการผลิตตามพระราชบัญญัตินี้

ให้กรรมการค้าภายในรับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้าวด้านการตลาดตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และปลัดกระทรวงพาณิชย์ในฐานะที่เป็นเลขานุการร่วมตามมาตรา ๖ วรรคสอง หรือร่วมกันในการกำหนดเรื่องที่จะนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

หน้าที่และอำนาจของกรมการข้าว

มาตรา ๑๕ ให้กรมการข้าวและอธิบดีมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการเพื่อสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการ

(๒) จัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับข้าวและสารปลูกข้าว รวมทั้งประสานและเรียกข้อมูลจากหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและแปรรูปข้าว รวมถึงประสานและเรียกข้อมูลจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตในสารปลูกข้าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับปุ๋ยและวัตถุดิบต่าง ๆ ที่เหมาะสม ทั้งชนิดและปริมาณ หรือข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปริมาณการผลิตข้าวเปรียบเทียบกับการผลิตส่งออกข้าว รวมถึงปริมาณและคุณภาพข้าวในคลังสินค้าข้าวทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนหรือข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์และประเมินผลฐานข้อมูลสรุปเสนอแนวโน้มของการบริหารจัดการสำหรับภาคการผลิตข้าวให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และเกิดความสมดุล ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาทุกกรอบเวลาหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

เพื่อประโยชน์ในกรรประสานงานและเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานรัฐตมวรสทหนึ่ง ให้กรมการข้าวดำเนินการให้มีระบบและข้อมูลสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์โดยมีข้าช้

(๓) เสนอหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำฐานข้อมูลตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อประโยชน์ในกรรค้มครองและกรรรับสงพันธุ์ข้าว กรรควบคุม กำกับกรรสำหน่ยเมล็ดพันธุ์ข้าว รวมทั้งกรรผลิต พันน และกำหนดมาตรฐานเมล็ดพันธุ์ข้าว และกรรระสงยเมล็ดพันธุ์ข้าวให้เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนทงเศรษฐกิจที่ค้คค่าที่สุด และให้ได้ผลิตพันธุ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดอย่างพอเพียง รวมทั้งกรรจัดกรรผลิตข้าวตามชนิดพันธุ์ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ต่อัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบและดำเนินการตามมาตรา ๕

(๔) กำหนดรายละเอียดของใบรับซื้อข้าวเปลือกตามมาตรา ๒๐ เพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบ

(๕) เสนอมาตรการและแนวทางในการพัฒนาชาวนาให้เข้มแข็งในรูปแบบเครือข่ายชาวนาเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตต่อคณะกรรมการ อาทิ มาตรการเพื่อส่งเสริมให้เครือข่ายชาวนาสามารถจัดซื้ออุปกรณ์และปัจจัยการผลิตทางกรรเกษตรที่มีประสิทธิภาพ มาตรการส่งเสริมให้มีผู้ซื้อและเครือข่ายอบสดความชื้น

(๖) สวบรชวม อนุรักษ์ และคุ้มครองพันธุ์กรรมข้าวตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีประสิทธิภาพ วิจัย และทดลอง รวมทั้งการจัดตั้งโรงเรียนข้าวและชาวนา ที่สวบรชวมและให้องค์ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการอย่างครบวงจร เพื่อสร้างนวัตกรรมเกี่ยวกับข้าว เทคโนโลยีการผลิต การพัฒนาพันธุ์ข้าวและการอบสวดกรรมขึ้นควมแป็ลือกให้มีคุณภาพที่เหมาะสมกับพื้นที่ การอวดรักษา วิทยาการก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพเป็นเลิศ มีความทนทานเหมาะสมกับสภาพเพาะปลูกในแต่ละพื้นที่ ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่คุ้มค่าที่สุด และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดอย่างพอเพียง

(๗) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ข้าว รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตและประใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพเหมาะสมกับพื้นที่ การผลิตข้าว การเพาะปลูกข้าว และการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพ ให้ตรงตามความต้องการของชาวนาและของตลาด

(๘) กำกับ ตรวจจับ และรับรองมาตรฐานข้าวและเมล็ดพันธุ์ข้าว และระบบการตรวจจับย้อนกลับด้านการผลิตข้าว

(๙) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ เอกชน องค์กรระหว่างประเทศ และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ในนามของคณะกรรมการ เพื่อให้ดำเนินกรให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) ปฏิบัติกรอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่กฎหมายอื่นกำหนด หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

หมวด ๓

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) สอบถามหรือเรียกให้บุคคลใดที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อเท็จจริง ชี้แจง แสดงความคิดเห็น หรือขอให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หรือให้บุคคลใดมีหนังสือชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็น

(๒) เข้าไปในนาข้าว เคหสถาน ยานพาหนะ โรงงวน โรงสีข้าว สถานที่เก็บข้าว ข้าวเปลือก ผลพลอยได้ หรือเมล็ดพันธุ์ข้าว หรือสถานที่ทำการค้าข้าว ข้าวเปลือก ผลพลอยได้ หรือเมล็ดพันธุ์ข้าวได้ในสถานที่ใดในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยเชื่อได้ว่าการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวทราบล่วงหน้า และในกรณีที่มีความจำเป็นต้องเข้าไปตรวจสอบในเคหสถาน ยานพาหนะ โรงงวน โรงสีข้าว หรือสถานที่เก็บ จะต้องได้รับ ความยินยอมจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวก่อน

(๓) นำตัวอย่างข้าวเปลือก ผลพลอยได้ หรือเมล็ดพันธุ์ข้าว ในจำนวนหรือปริมาณตามความจำเป็น ไปเพื่อตรวจสอบหรือทดสอบ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ยึดหรืออายัดข้าว ข้าวเปลือก ผลพลอยได้ หรือเมล็ดพันธุ์ข้าว สมุดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใด เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควรแก่กรณี

มาตรา ๑๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อผู้เกี่ยวข้อง และให้บุคคลดังกล่าวอำนวยความสะดวกหรือให้ความช่วยเหลือตามสมควร ทั้งนี้ บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๔

การจัดทำฐานข้อมูลและการออกใบรับซื้อข้าวเปลือก

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการข้าวจัดให้มี ฐานข้อมูลตามมาตร ๑๕ (๒) ของผู้ซึ่งดำเนินการหรือประกอบกิจการ ดังต่อไปนี้ทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตและการตลาดของข้าวอย่างครบวงจร และในฐานข้อมูลดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีระบบที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับไปเพื่อหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับด้านการผลิตข้าวด้วย โดยให้นำข้อมูลที่ได้รับตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งข้อมูลเชิงสถิติของผู้ซึ่งดำเนินการหรือประกอบกิจการเกี่ยวกับข้าวมาพิจารณาประกอบการจัดทำฐานข้อมูลด้วย
ผู้ซึ่งดำเนินการหรือประกอบกิจการเกี่ยวกับข้าวตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยได้แก่

(๑) ผู้จำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าว

(๒) ชาวนา

(๓) เครือข่ายชกชนทอองค์กรเกษตรกรผู้ปลูกข้าว

(๔) ผู้ประกอบกิจการโรงสีข้าว แหล่งรวบรวมข้าวผู้ประกอบกิจการสถานที่เก็บข้าว หรือผู้รับ

ซื้อข้าวเปลือก

(๕) ผู้ตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือกเมล็ดพันธุ์ข้าว

(๖) ผู้ให้บริการรับจ้างทำนา

การจัดทำฐานข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ รัฐมนตรี คณะกรรมการประกาศกำหนด โดยให้มุ่งเน้นการใช้วิธีการทาง อิเล็กทรอนิกส์อิเล็กทรอนิกส์ และให้กรรมการข้าวมีหน้าที่ประสานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อขอ เชื่อมหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล ของบุคคลตาม วรรคหนึ่ง วรรคสอง ที่ได้ขึ้นทะเบียนหรือจดทะเบียนตามกฎหมายกับหน่วยงานของรัฐไว้แล้ว ในกรณีที่จำเป็นต้องขอ ข้อมูลเพิ่มเติม กรมศรชกชนทอมีหน้าที่ต้องไปรวบรวมข้อมูลเองและต้องอำนวยความสะดวกให้ผู้เกี่ยวข้อง และไม่สร้างภาระให้บุคคลดังกล่าวจนเกินสมควร และให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่จัดส่งข้อมูลตามที่กรรมการข้าวร้องขอ

ในกรณีที่จำเป็นต้องขอข้อมูลจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้กรรมการข้าวดำเนินการโดยอำนวยความสะดวกและไม่สร้างภาระแก่บุคคลดังกล่าวจนเกินสมควร

ให้กรรมการข้าวมีหน้าที่ดูแลและบริหารจัดการฐานข้อมูลตามวรรคหนึ่งให้ถูกต้อง สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน

พรรคจัดทำฐานข้อมูลตามวรรคหนึ่ง (๒) ต้องดำเนินการร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลและเพื่อประโยชน์ในกรณีขอรับคำสั่งเสริมสศคศรัฐเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบและเฝ้าระวังการซื้อขายข้าวเปลือกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้มีการผู้รับซื้อข้าวเปลือกออกใบรับซื้อข้าวเปลือกทุกครึ่ง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรรมการข้าวประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ โดยจะกำหนดให้แตกต่างกันตามประเภทของผู้รับซื้อ หรือลักษณะของการรับซื้อ รวมทั้งจะยกเว้นการรับซื้อระหว่างขบวนการในระดับชุมชนตามความจำเป็นและตามช่วงเวลา ด้วยก็ได้ เพื่อเป็นหลักฐานในกรณีรับซื้อข้าวเปลือก ทั้งนี้ ใบรับซื้อข้าวเปลือกต้องมีรายละเอียดตามที่อธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีประกาศกำหนดและให้กรรมการข้าวนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูลต่อไป

ผู้รับซื้อข้าวเปลือกต้องเก็บรักษาหลักฐานการออกใบรับซื้อข้าวเปลือกที่ได้ออกไปแล้วตามเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยกรณีนี้

หมวด ๕

การส่งเสริมและกำกับดูแลการผลิตข้าว

มาตรา ๒๑ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดให้มีการทำเขตศักยภาพการผลิตข้าวของประเทศโดยมีเขตครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

เขตศักยภาพการผลิตข้าวของประเทศตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำโดยการวิเคราะห์พื้นที่แหล่งการผลิตข้าวทั่วประเทศ ทั้งพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการปลูกข้าวและพื้นที่ที่ไม่มีความเหมาะสม ทั้งด้านกายภาพและด้านการตลาด เพื่อประโยชน์ในการกำหนดให้มีการผลิตข้าวตามกลุ่มพันธุ์ข้าวที่มีความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ และเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุดทางเศรษฐกิจ ภูมิสังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ โดยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงการส่งเสริมและพัฒนาพันธุ์ข้าวตามวัฒนธรรม หรือวิถีชุมชน เกษตรกรรมพื้นบ้าน แบบแผนเกษตรกรรมเชิงนิเวศ หรือความหลากหลายทางชีวภาพของพันธุ์ข้าว

มาตรา ๒๒ ภาครัฐควมและกำกับพันธุ์ข้าวและควรสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าว รวมถึงควรได้มซึ่งใบอนุญาตของผู้ตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือก ให้ไปเป็นหลักฐาน วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวเสื่อมคุณภาพ หรือเมล็ดพันธุ์ข้าวปลอมปน

มาตรา ๒๔ เมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีลักษณะต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวเสื่อมคุณภาพ

(๑) เมล็ดพันธุ์ข้าวที่สิ้นอายุควรใช้เฉพาะปลูกหรือใช้ทำพันธุ์ตามที่ได้แสดงไว้ในฉลาก

(๒) เมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๕ เมล็ดพันธุ์ข้าวหรือวัสดุที่ทำเทียมเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีลักษณะต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวปลอมปน

(๑) เมล็ดพันธุ์ข้าวหรือวัสดุที่ทำเทียมเมล็ดพันธุ์ข้าว ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือแต่บางส่วน เพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อหรือสำคัญผิดว่าเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวแท้

(๒) เมล็ดพันธุ์ข้าวที่แสดงชนิด ชื่อพันธุ์ เครื่องหมายการค้า แหล่งรวบรวม หรือเดือนปีที่รวบรวม ไม่ตรงกับความเป็นจริง ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

(๓) เมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีเมล็ดพันธุ์อื่นหรือวัสดุอื่นผสมหรือปนอยู่เกินปริมาณที่แจ้งไว้ในฉลากหรือเกินอัตราส่วนที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๖ ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวซึ่งไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ และไม่ได้รับพรบรับรองพันธุ์ตามพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคหนึ่งมิให้บังคับแก่ขบวนการซึ่งขายหรือแลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์ข้าวที่เป็นผลผลิตในที่ดินของตนเอง รวมทั้งมิให้บังคับแก่บุคคลอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาคุณภาพและปริมาณของเมล็ดพันธุ์ข้าวอันเป็นเท็จหรือไม่ตรงกับความเป็นจริง หรืออสททให้ผู้อื่นหลงเชื่อหรือสำคัญผิดในคุณภาพและปริมาณของเมล็ดพันธุ์ข้าวนั้น

มาตรา ๒๗/๑ เพื่อประโยชน์ในการให้มีพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพเหมาะสมแก่การแพร่พันธุ์ข้าวเพื่อนำไปผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อจำหน่าย กรมการข้าวจะตรวจสอบและรับรองว่าพันธุ์ข้าว นั้นเป็นพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพก็ได้

พันธุ์ข้าวที่กรมการข้าวได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าเป็นพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพสมควรแนะนำให้ชาวนาเพาะปลูกและเหมาะสมแก่การนำไปผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อจำหน่าย ให้กรมการข้าวประกาศให้เป็นพันธุ์ข้าวรับรอง โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป รวมทั้งเผยแพร่พันธุ์ข้าวดังกล่าวต่อประชาชน

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้ใช้บังคับแก่พันธุ์ข้าวพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พันธุ์ข้าวพื้นเมืองทั่วไป พันธุ์ข้าวใหม่ที่ได้รับการจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองพันธุ์พืช ซึ่งชาวนาเป็นผู้ปลูกเองหรือให้ผู้อื่นใช้เพาะปลูกโดยมิได้มีการโฆษณา ทั้งนี้ ผู้มีสิทธิตามกฎหมายมีสิทธิที่จะขอให้รับรองพันธุ์ข้าวตามมาตรานี้ได้

การตรวจสอบและรับรองพันธุ์ข้าว การประกาศและการเผยแพร่พันธุ์ข้าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมการข้าวประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๗/๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อป้องกันหรือแก้ไขปัญหาการแพร่กระจายของเมล็ดพันธุ์ข้าว ซึ่งหากปล่อยให้แพร่พันธุ์อาจสร้างความเสียหายต่อชาวนาหรือเศรษฐกิจของประเทศอย่างรุนแรง ให้อธิบดีกรมการข้าวโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ สั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ซึ่งจำหน่าย

ห้องที่ใดในราชอาณาจักร ให้ถือว่าชาวหรือชาวเปลี่ยนถิ่นมีครอบครัวเป็นอันอันตรวยต่อชีวิต ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตรวจพบชาวหรือชาวเปลี่ยนถิ่นผิดกฎหมายหรือผิดกฎหมาย ยึดและทำสลายชาวหรือชาวเปลี่ยนถิ่น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่รัฐมนตรีกำหนดในระเบียบ แล้วให้รายงานการตรวจยึด และทำสลายดังกล่าวให้คณะกรรมการตรวจโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว

มาตรา ๒๘/๑ ในกรณีที่มีการยึดชาวเปลี่ยนถิ่นนำเข้ามาในราชอาณาจักรโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าตามกฎหมายใด ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หรือพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือศาลโดยคำพิพากษาถึงที่สุดไม่พิพากษาให้รับ และผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองมิได้ร้องขอรับคืนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ยึด หรือวันที่ทราบคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี หรือวันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุดไม่พิพากษาให้รับ แล้วแต่กรณี ให้ชาวเปลี่ยนถิ่นที่ยึดไว้ดังกล่าวตกเป็นของกรมการข้าวเพื่อจัดการตามที่เห็นสมควร

(๒) ในกรณีที่มีการฟ้องคดีต่อศาล และศาลได้พิจารณาแล้วมีคำพิพากษาให้รับ ให้ชาวเปลี่ยนถิ่นที่รับนั้นตกเป็นของกรมการข้าวเพื่อจัดการตามที่เห็นสมควร

ในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบร้ายแรงต่อระบบผลิตข้าว ตลาดข้าว ภายในประเทศ หรือเศรษฐกิจของประเทศ ให้กรมการข้าวดำเนินการทำลายข้าวเปลี่ยนถิ่นที่ตกเป็นของกรมการข้าวตาม (๑) หรือ (๒) ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทำลาย ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเป็นผู้ชำระค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นให้แก่ทางราชการ

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๙ ผู้ใดฝ่าฝืนตามมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๑ ผู้ใดโฆษณาคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าวอันเป็นนครผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๒ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่ให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ หรือขัดขืนใด ๆ ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือเรียกตามมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๓ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ออกใบรับซื้อข้าวเปลือกให้ชาวนาหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ หรือ ลัดทำใบรับซื้อข้าวเปลือกด้วยครุแสดงข้อความที่เป็นเท็จหรือไม่ตรงต้นความเป็นจริง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๓/๑ ผู้ใดออกใบรับซื้อข้าวเปลือกอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๓/๒ ผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗/๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๓/๓ ผู้ตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าวผู้ใดจัดทำรายงานผลการตรวจสอบอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๓/๔ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้เงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ผู้ตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าวเพื่อให้มีการตรวจสอบหรือรายงานผลการตรวจสอบโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๓/๕ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการหรือไม่มีการกระทำจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๓/๖ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว ประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา ๖ (๑) (๑/๑) และ (๒) และให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็น กรรมการและเลขาธิการ และปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นกรรมการและเลขาธิการร่วม โดยอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ และอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการร่วม และให้คณะกรรมการดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๖ (๓) และ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การได้มาซึ่งกรรมกรตามมาตรา ๖ (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ซึ่งต้องกำหนดและประกาศ ไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๔ ในวาระเริ่มแรก ให้กรรมกรข้าวเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการตามมาตรา ๒๑ วรรคสอง และเสนอต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตั้งเนิ่นครสเพื่อให้มีการจัดทำเขตศักยภาพการผลิต ข้าวของประเทศ ซึ่งต้องจัดทำให้แล้วเสร็จภายในสองสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และ ประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่จัดทำเขตศักยภาพการผลิตข้าวในพื้นที่ใดแล้วเสร็จก่อนกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทยอยประกาศเขตศักยภาพการผลิตข้าวนั้น ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่ไม้อาจจัดทำเขตศักยภาพการผลิตข้าวตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จทั่วประเทศได้ ภายในเวลาที่กำหนด ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงานพื้นที่ที่ยังไม่ได้ประกาศให้ทราบเนิ่นครสทั่วประเทศ เฉพาะพื้นที่ที่ได้จัดทำเขตศักยภาพการผลิตข้าวแล้วเสร็จ และพร้อมทั้งให้ชี้แจงเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการให้ ครบถ้วนตามวรรคหนึ่งได้ให้คณะรัฐมนตรีทราบ และให้ประกาศให้ประชาชนทราบเนิ่นครสทั่วประเทศ

มาตรา ๓๔/๑ ให้พันธุ์ข้าวที่ได้รับการรับรองพันธุ์ตามกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืชก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพันธุ์ข้าวที่ได้รับการรับรองแล้วตามมาตรา ๒๗/๑ วรรคสอง

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมกรข้าวประกาศรายชื่อพันธุ์ข้าวตาม วรรคหนึ่ง ในราชกิจจานุเบกษาและประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไปภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ

มาตรา ๓๕ ให้โอนบรรดาคณะและหน้าที่ที่เกี่ยวกับบรรดาสรรพสอย กำกั้น และ บรรดาคณะกรรมกรผลิตและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวตามกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืช ไปเป็นของกรมการข้าว และให้กรมการข้าวมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืช กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืช ในส่วนที่เกี่ยวกับบรรดาสรรพสอย กำกั้น และบรร ดาคณะกรรมกรผลิตและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าว ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ สนครวสจะได้มี กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งในเรื่องเดียวกันที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่ปรสครวสว่ากฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืชในส่วนที่เกี่ยวกับบรรดาสรรพสอย กำกั้น และ บรรดาคณะกรรมกรผลิตและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ใช้บังคับตามวรรคหนึ่ง ไม่สอดคล้องกับที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่ากรมการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่ากรมการกระทรวงพาณิชย์ อธิบดี กรมการข้าว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม หรือ ยกเลิกกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อ พิจารณาต่อไป

มาตรา ๓๖ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมการข้าว สำนักงานประมาณ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันจัดทำพิชิตรณนรรับนรสูงโครงสร้างและอัตรากำตั้งของ กรมการข้าว กรอบอัตรากำตั้ง ข้าราชการและพนักงานราชการ และกำหนดงบประมาณ รวมทั้งการดำเนินการ อื่นใดอันจำเป็นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถรองรับพหพ พชรกิสและการดำเนินการตามหน้าที่

และอำนาจของกรรมการข่าวตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันสองปีนับ
แต่วันถัดมาวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๓๗ บรรดาระเบียบ ประกาศ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ
กำหนดโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการแล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันถัดจาก
วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

.....

.....

สรุปผลการดำเนินงาน

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้าว พ.ศ.

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้าว พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๒๙ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑	วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑	ครั้งที่ ๒	วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑
ครั้งที่ ๓	วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑	ครั้งที่ ๔	วันพฤหัสบดีที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๕	วันศุกร์ที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๖	วันจันทร์ที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๗	วันอังคารที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๘	วันพุธที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๙	วันจันทร์ที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๑๐	วันอังคารที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๑๑	วันพุธที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๑๑	วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๑๓	วันศุกร์ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๑๔	วันจันทร์ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๑๕	วันอังคารที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๑๖	วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๑๗	วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๑๘	วันจันทร์ที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๑๙	วันพุธที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๒๐	วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๒๑	วันพุธที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๒๒	วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๒๓	วันพุธที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๒๔	วันศุกร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๒๕	วันจันทร์ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๒๖	วันพุธที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๒๗	วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	ครั้งที่ ๒๘	วันศุกร์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๒๙	วันจันทร์ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒		

คณะผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติข้าว พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายสุรัตน์ หวังต่อลาภ

รองเลขาธิการวุฒิสภา รักษาราชการ

แทนผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

ฝ่ายเลขานุการ : กลุ่มงานคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์

นางอุมาพร สายสุวรรณ

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

นางสาวธิดา เจษฎาชีวิน

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

นางสาวกฤตยาพร บัวลังกา

นิติกรปฏิบัติการ

นายปริญา ธรรมสา

นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวลภัสนันท์ พร้อมมูล

วิทยากรชำนาญการ

นางสาวภรณ์ธิดา คำศรี

วิทยากรปฏิบัติการ

นางสาวณัฐณา ไชยน้อย

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาวชญาณิศ สุ่มโน

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นายสิทธิพร ชุ่มมัน

นักวิชาการสนับสนุนงานนิติบัญญัติ

นางสาวกรรณิกา ช่างสุวรรณ

นักวิชาการสนับสนุนงานวิชาการ

นางวรรณภา พุทธิลีลาศ

พนักงานสนับสนุนการประชุม

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง : กลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงในการประชุมกรรมการ

นางสาวลัดดาวัลย์ สมบูรณ์กิจชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

นางอนงค์ โต้ะประดับ

วิทยากรเชี่ยวชาญ

นายธณเดช เขตจัตุรัส

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นายคมสัน นิคมคณารักษ์

นิติกรชำนาญการ

นางสาวยุพิน พรพันธ์

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักกรรมการ ๑ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๕๐ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๕๑